



УДК 658.15

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. Балига Т.С., гр. МгФМ-1-17

Науковий керівник доц. Коваленко Д.І.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є узагальнення теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо формування та дієвості фінансового механізму забезпечення стабільності функціонування підприємства.

Завдання – визначення основних складників фінансового механізму забезпечення стабільності функціонування підприємства та функціональних взаємозв'язків між ними.

Об'єктом дослідження є процес формування, методи та інструменти фінансового механізму забезпечення стабільності функціонування підприємства.

Методи та засоби дослідження. При проведенні дослідження використані сучасні загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: системного аналізу та синтезу – для з'ясування сутності фінансового механізму; експертних оцінок – для формування системи показників ефективності фінансового механізму; методи систематизації та порівняння – для упорядкування та узагальнення понятійного апарату фінансового механізму забезпечення стабільності функціонування підприємства.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. За результатами проведеного дослідження отримані наступні положення, що мають наукову новизну: набуло подальшого розвитку теоретичні підходи щодо сутності та складників фінансового механізму забезпечення стабільності функціонування підприємства.

Результати дослідження. Наукові здобутки у сфері фінансового менеджменту визначають, що поняття фінансового менеджменту є складним і комплексним. Проведений аналіз літературних джерел дав змогу встановити, що переважна більшість науковців, які досліджували сутність поняття «фінансовий механізм» виділяють два основні підходи до його розуміння. Перший підхід розглядає фінансовий механізм як організаційне відображення фінансових відносин. Другий підхід трактує фінансовий механізм як сукупність методів і форм, інструментів, прийомів і важелів впливу на стан і розвиток суб'єкта господарювання.

Фінансовий механізм у контексті функціонування підприємницьких структур трактують як сукупність методів реалізації економічних інтересів шляхом фінансового впливу на соціально-економічний розвиток підприємства. Складовими фінансового механізму є: фінансове забезпечення; фінансове регулювання; система фінансових індикаторів і фінансових інструментів, які дають змогу оцінити цей вплив.

Фінансовий механізм характеризується взаємодією його суб'єктивних й об'єктивних основ. Об'єктивність фінансового механізму виявляється в тому, що він будується відповідно до вимог об'єктивних економічних законів. З іншого боку, фінансовий механізм може мати суб'єктивний характер, оскільки створюється і регулюється вищим менеджментом підприємства для вирішення завдань, що стоять перед ним на тому або іншому етапі розвитку.

Результати досліджень науковців поза сумнівом мають високу науково-теоретичну та практичну цінність, оскільки обґрунтовують категорійний та методологічний апарати фінансового механізму, реалізація якого спрямовується на забезпечення стабільного розвитку підприємства.



На основі наукових доробків, присвячених даній проблематиці, доцільно акцентувати увагу на трьох видах механізмів фінансової стабілізації.

Оперативний механізм фінансової стабілізації розглядається як модифікація захисної реакції підприємства на вплив несприятливого зовнішнього та внутрішнього середовища. Інструментами такого механізму є зменшення цін, скорочення чисельності працівників, скорочення розмірів поточних вимог та ліквідних активів. При цьому відсутні будь-які наступальні управлінські рішення.

Особливості формування оперативного механізму фінансової стабілізації, що сприяє виходу з фінансової кризи, залежить від рівня неплатоспроможності підприємства, індикатором якої є коефіцієнт чистої поточної платоспроможності. Для його розрахунку рекомендують здійснити додаткове коригування складу оборотних активів і короткострокових фінансових зобов'язань, обумовлене кризовим фінансовим станом підприємства. Так, зі складу оборотних активів, насамперед, виключається безнадійна дебіторська заборгованість, неліквідні запаси товарно-матеріальних цінностей, витрати майбутніх періодів.

Тактичний механізм фінансової стабілізації вважається компромісним. Він використовує не лише окремі захисні заходи, але й елементи наступальної тактики. За такого механізму здійснюється пошук можливості досягнення рівноваги між сумою чистого прибутку, амортизаційними відрахуваннями, зростанням акціонерного капіталу, зростанням основних фондів, нематеріальних активів, чистого робочого капіталу. Якби заходи не реалізувались в процесі використання тактичного механізму фінансової стабілізації підприємства, всі вони мають спрямовуватись на перевищення можливого обсягу генерування власних фінансових ресурсів підприємства над необхідним обсягом їх споживання. Однак, на практиці досягнення такого співвідношення частіше є неможливим. Саме тому, за таких умов доцільним і можливим є скорочення обсягу споживання власних фінансових ресурсів, яке пов'язане із зменшенням обсягу як операційної, так і фінансової діяльності підприємства.

Стратегічний механізм фінансової стабілізації являє собою винятково наступальну стратегію фінансового розвитку, що забезпечує оптимізацію необхідних фінансових параметрів, підлеглу цілям прискорення всього економічного росту підприємства. Стратегічний механізм фінансової стабілізації спрямований на підтримку досягнутої фінансової рівноваги підприємства в довгостроковому періоді. Цей механізм базується на використанні моделі стійкого економічного росту підприємства, що забезпечується основними параметрами обраної фінансової стратегії.

Критеріями ефективності фінансового механізму стабілізації слід вважати досягнення випереджаючих темпів стійкого економічного розвитку підприємства, а також адекватне зростання його ринкової вартості у довгостроковій перспективі. Тому суб'єктам господарювання, насамперед, необхідно здійснювати активну політику управління власними фінансовими ресурсами. Для цього підприємствам доцільно налагодити оптимальну систему формування фінансових ресурсів та систему їх ефективного використання з метою забезпечення належного рівня фінансової стабільності.

Висновки. Підприємства постійно знаходяться під впливом різних загроз і факторів, які безпосередньо впливають на їх фінансову стабільність та здатні призвести до фінансової кризи. Тому актуальними залишаються дослідження, присвячені формуванню та управлінню фінансовим механізмом забезпечення фінансової стабільності підприємств.

Ключові слова: фінансова стабільність, фінансовий механізм, фінансова стратегія, кризовий стан.